

BOŽIĆNI OBIČAJI U OBITELJI NEKAD

TIBOR MARTAN

ODGOJITELJ PREDŠKOLSKE DJECE
PROF. PEDAGOGIJE I DIPL. ETNOLOG
UNIV. SPEC. DRAMSKE PEDAGOGIJE

8. 12. 2021.

BOŽIĆNA IZLOŽBA RADOVA UČENIČKIH
ZADRUGA SVIH ŽUPANIJA

OBIČAJ OBITELJ BOŽIĆ

“ TU SE SJETIŠ
SVOGA DJEDA, OCA,
MAJKE, PRIJATELJA,
GOSTOVA... A
POMIŠLJAŠ I NA
DJECU SVOJU I
DALEKE POTOMKE...”
ANTUN RADIĆ

BOŽIĆ JE BLAGDAN ŽIVOTA

“... DONIO NOVO
SVJETLO PRESVETE
LJUDSKE ZBILJE: ZAČETI
SE, RODITI SE, ŽIVJETI...
JER BOG JE ČOVJEKA
STVORIO ZA LJUBAV I
ŽIVOT.”

FRA BONAVENTURA
DUDA

OBIČAJNE RADNJE - ŽELJA ZA OPSTANKOM (ŽELJA DA SVE OŽIVI I POŽIVI)

- GRANE VOČAKA
- BOŽIĆNA PŠENICA
- BOŽIĆNO ŽITO I GRAH
- BIJELI LUK (ČEŠNJAK)
- REPA
- BOŽIĆNA SLAMA
- UŽE, LANAC, ALAT
- BOŽIĆNI KRUH

BOŽIĆ JE BLAGDAN MIRA

“JER DIJETE NAM SE RODILO,
SINA DOBISMO, NA PLEĆIMA
MU JE VLAST. IME MU JE :
SAVJETNIK DIVNI, BOG SILNI,
OTAC VJEČNI, KNEZ
MIRONOSNI...”

PROROK IZAIJA

“SVIM NA ZEMLJI MIR,
VESELJE, BUDI POLAG BOŽJE
VOLJE...”

BOŽIĆNA PJESMA

BOŽIĆNE ČESTITKE ... I MIRA BOŽEGA. AMEN.

“DAJ BOG ZDRAVLJA VAMA SVIMA
I BOG DAJ DOBRU LJETINU U
NOVOJ GODINI I MIRA
BOŽJEGA.”

“BOG VAS POŽIVI I BOŽJI MIR BIL
PRI OVI HIŽI.”

“DEJ VAM BOG KONJIČE,
VOLIČE... V ŠKRINJI PŠENICE,
BOŽJEGA MIRA, ZLATA I SREBRA
PAK NAJVEČ.”

- BOŽIĆNI ČESTITARI - POLOŽAJ

- BLAGDAN SVETE BARBARE,
BLAGDAN SVETOG STJEPANA,
NOVA GODINA/NOVO LETO

BOŽIĆ JE BLAGDAN DARIVANJA

“BOG JE TAKO LJUBIO
SVIJET TE JE DAO
SVOGA SINA
JEDINOROĐENCA DA NI
JEDAN KOJI U NJEGA
VJERUJE NE POGINE...”
IVAN EVANĐELISTA

“ISUSE MILENI, BOŽE
MOJ, SRCE TI DAJEM DA
SAM TVOJ...”
BOŽIĆNA PJESMA

DOBRI GAZDA DARA DAJTE...

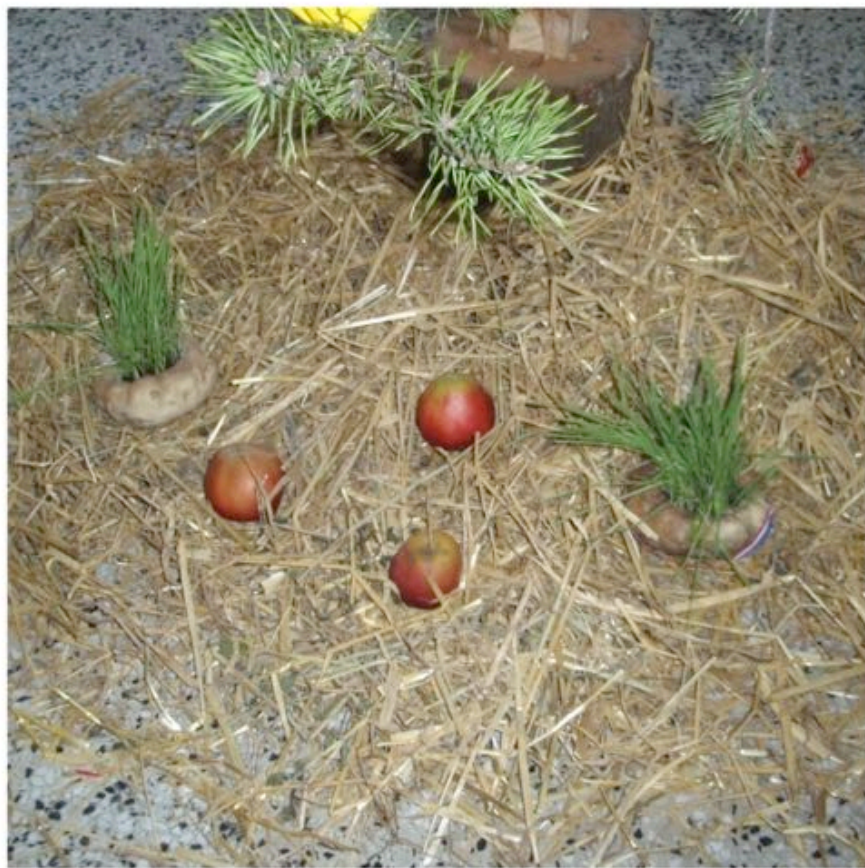
- POGAČA, KRUH
- JABUKA
- ORASI, LAN
- VINO
- SVINJSKA MAST
- KOBASICE I
SLANINA
- JAJE

BOŽIĆNO DARIVANJE VODE

“HLADNA VODO, JA
TI DAJEM DARA, A TI
MENI SREĆICE I
ZDRAVLJA!”

- JABUKA
- ORAH
- KRUH
- SOL

BOŽIĆNO DARIVANJE VOĆKI

- BOŽIĆNA SLAMA
- SLAMNATI PAS
- BLAGDAN
SVETOG IVANA
APOSTOLA

BOŽIĆ JE BLAGDAN ZAJEDNIŠTVA

- OPHOD SVETOG NIKOLE
- OPHOD SVETE LUCE
- OPHOD ČESTITARA
(SVETA BARBARA,
BADNJAK, NOVA
GODINA, SVETA TRI
KRALJA, SVIJEĆNICA)
- OPHODI SVIRAČA
(SVETI STJEPAN)
- ZAJEDNČKI ODLASCI NA
ZORNICE

IZRADA TRADICIJSKOG NAKITA OD KREP PAPIRA

- ZAŠTIĆENO
NEMATERIJALNO
KULTURNO DOBRO SZ
HRVATSKE
- U OBLIKU CVIJEĆA,
LANACA, KUGLICA
- VRIJEME IZRADE OD
BLAGDANA SVETE
BARBARE DO BADNJAKA

PRIČA O GROFICI LUJZI

- HUMANITARKA
- SKLADATELJICA
- ZAČETNICA
PALIJATIVNE SKRBI
- OSNIVAČICA
ŠKOLSKE KUHINJE
- KRUŠČIĆI
GROFICE LUJZE
- LUJZINA
KOŠARICA

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

- BOŽIĆNI OBIČAJA JOŠ
SU UVIJEK ŽIVI
- BOŽIĆ SE U TRADICIJI
SHVAĆA KAO POČETAK
NOVAGA ŽIVOTA
- OBITELJSKA
ZAJEDNICA NOSITELJ
JE OBIČAJA
- BAŠTINA JE JOŠ
UVIJEK OZNAČNICA
IDENTITETA

LITERATURA:

BAKARAČ, IVANKA: PRILOG
ISTRAŽIVANJU BOŽIĆNIH OBIČAJA U
HRVATSKOJ, ODSJEK ZA ETNOLOGIJU
FF ZG, ZAGREB, 1978.

BELAJ, VITOMIR: HOD KROZ GODINU,
GOLDEN MARKETING, ZAGREB, 1998.

GAVAZZI, MILOVAN: GODINA DANA
HRVATSKIH NARODNIH OBIČAJA,
KULTURNO-PROSVJETNI SABOR
HRVATSKE, ZAGREB 1998.

HRANJEC, STJEPAN: NARODIL NAM
SE..., TONIMIR, VARAŽDINSKE TOPLICE
2007.

RIHTMAN-AUGUŠTIN, DUNJA: KNJIGA
O BOŽIĆU, GOLDEN MARKETING,
ZAGREB, 1995.

ZAPISI VLASTITIH TERENSKIH
ISTRAŽIVANJA

HVALA NA POZORNOSTI!!!

ČE BI REKEL BOŽIĆU,
KAJ ŽELIM SI JA,
REKEL BI, NAJ VSAKOMU
PUNO SRCA DA.
DA BU NAROD NARODU
KAK I BRATU BRAT
I DA ZADOVELEN BU
JEMPUT I HRVAT.
DRAGUTIN DOMJANIĆ

tibor.martan@gmail.com